

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. május 17.

FÖLDRAJZ

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a javításhoz

Ha egy feladatnak olyan helyes megoldása is van, amely a javítási-értékelési útmutatóban nem szerepel, akkor azt a javító fogadja el! Így járjon el a szinonim kifejezések esetében is (például: Koreai Köztársaság – Dél-Korea; rétegvulkán – sztratovulkán)!

Azoknál a feladatoknál, ahol a lehetséges helyes válaszok számánál a vizsgázó több megoldást ad, meg, felesleges elemenként 1 pontot kell levonni, de az adott (rész)feladatra 0 pontnál kevesebb nem adható.

A helyesírási hibát tartalmazó, de egyértelműen értékelhető földrajzi nevek (topográfiai fogalmak) esetén jelölje a hibát, de ezért pontot ne vonjon le.

1. FELADAT**a)**

- A: Mag 1 pont
 B: Kóma 1 pont
 C: Fej 1 pont
 D: Csóva / üstök 1 pont

4 pont

b) SzilárdFagyott gáz/jég és por/szilárd szemcsék (kőzetdarabok)*Megjegyzés: a jellemzők sorrendje nem számít.*1 pont
1+1 pont

3 pont

c) Az ábra bal oldalán lévő négyzetbe beírt N betű.

1 pont

1 pont

d) 75 vagy 76 év alatt / azonos időközönként visszatér / periodikusan visszatérő. 1 pont

A világidő a Greenwich-ben mért helyi idő.

Keleten: k.h. 7,5°, Nyugaton: ny.h. 7,5°

1 pont
1+1 pont*Megjegyzés: a k.h. és a ny.h. megadásával együtt jár a pont.*

4 pont

Összesen 12 pont**2. FELADAT****a)** Az aktív műholdak maguk is bocsátanak ki sugárzást (jeleket) és ezek visszaverődését érzékelik. / Nemcsak a felszínről visszavert sugárzást érzékelik, ez részletesebb (több szempontú) felszínérzékelést tesz lehetővé. 1 pont*Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.*

1 pont

b) Nagyfelbontású felvétel.

1 pont

1 pont

c) Három

1 pont

1 pont

d)

1. H
2. I
3. H
4. I
5. I
6. I
7. I

Minden helyes válasz 1 pont.

7 pont

Összesen 10 pont

3. FELADAT

- a) Legidősebb: A 1 pont
 Legfiatalabb: R / H 1 pont
2 pont
- b) Vulkanizmussal / (Felszín alatti) magmatizmussal 1 pont
1 pont
- c) Vetődés / vetősík mentén történő elmozdulás. 1 pont
1 pont
- d) D 1 pont
1 pont

Összesen 5 pont**4. FELADAT**

- a) A: magmás kőzet 1 pont
 B: üledékes kőzet 1 pont
 1. d 1 pont
 2. a 1 pont
 3. f 1 pont
 4. b 1 pont
 5. c 1 pont
 6. e 1 pont
8 pont
- b) Kőzetek körforgása / geokémiai ciklus 1 pont
1 pont
- c) d 1 pont
1 pont

Összesen 10 pont**5. FELADAT**

- a) 5°C 1 pont
1 pont
- b) Számítás elve: 100 méterenként 1 °C-ot csökken
 $10\text{ °C} \rightarrow 5\text{ °C} \rightarrow 500\text{ m}$
 $2000 + 500 = 2500\text{ m}$ 1 pont
 Eredmény: 2500 m 1 pont
Megjegyzés: más elvem megkapott helyes eredmény esetén is jár a pont.
2 pont
- c) A csapadék hó formájában hullik 1 pont
 Számítás elve: 100 méterenként 0,5 °C -ot csökken
 $2500 \rightarrow 3800 \rightarrow 1300\text{ m} \rightarrow 6,5\text{ °C -ot csökken}$
 $5\text{ °C} - 6,5\text{ °C} = -1,5\text{ °C}$ 1 pont
Megjegyzés: más elvem megkapott helyes eredmény esetén is jár a pont
 A hőmérő -1,5°C -ot mutat 1 pont
3 pont

d)

- Lehül / hőmérséklete csökken. 1 pont
- Nő a vízgőztartalma. 1 pont

2 pont

e)

- A felmelegedése miatt. 1 pont
- Hegység készleti felemelkedésre. 1 pont
- Időjárási front hatására. 1 pont

Megjegyzés: másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

3 pont

Összesen 11 pont

6. FELADAT

- a) A folyók vízszintjének / vízhozamának / vízmennyiségének szabályszerű ingadozása / változása. 1 pont

1 pont

b)

Egyenletes vízjárás	2, 5
Ingadozó vízjárás	1, 4, 6, 7
Időszakos vízjárás	3, (6)

Megjegyzés: a 6-os szám a megoldásban szereplő bármelyik helyre beírva elfogadható, mindkét helyre történő beírása esetén is csak 1 pont adható.

Minden jó helyre beírt szám 1 pont.

7 pont

Négyzetbe írva: 6.

1 pont

8 pont

Összesen 9 pont

7. FELADAT

Szakaszjelleg	Felső bevägódó	Középső oldalazó	Alsó feltöltődő
a) Kép sorszáma	3.	2.	1.
b) Állítás betűjele	C.	A.	B.
c) Példák sorszáma	3.	4.	1., 2.

- a) a) sor

1+1+1 pont

3 pont

- b) b) sor 1+1+1 pont
3 pont
- c) c) sor 1+1+1+1 pont
4 pont
- d)
1. < 1 pont
2. = 1 pont
- 2 pont
- Összesen 12 pont**

8. FELADAT

- a) A: III. / 3. 1 pont
 B: IV. / 4. 1 pont
 C: II. / 2. 1 pont
 D: I. / 1. 1 pont
- 4 pont
- b)
1. C
2. C
3. C
4. C
5. B
6. C
7. B
8. B
9. B
- Minden helyes válasz 1 pont.*

9 pont**Összesen 13 pont****9. FELADAT**

a)

Sorszám	Főváros / gazdasági központ	Diagram betűjele	Üzenet betűjele
1.	London	f	B
2.	Kairó	d	
3.	(Új-)Delhi	c	A
4.	Jakarta	a	
5.	Tokió	e	
6.	Brazíliaváros /Brasília	b	C
7.	Róma	g	

Minden jó helyre beírt városnév és éghajlati diagram betűjele 1-1 pont.

14 pont

b)

b) Szavannaéghajlat

1 pont

c) Forró övezeti (trópusi) monszunéghajlat

1 pont

2 pont

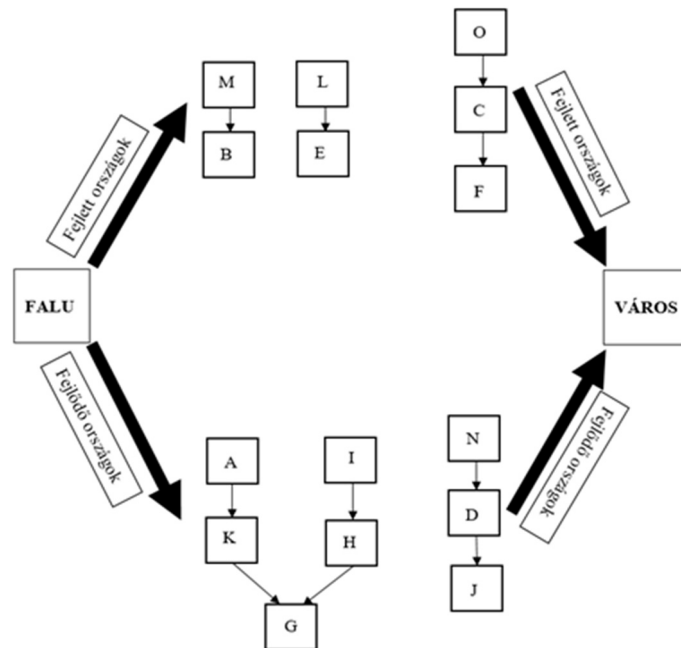
c) Minden jó helyre beírt üzenet-betűjel 1 pont.

1+1+1 pont

3 pont

Összesen 19 pont

10. FELADAT

Minden jó helyre beírt betű 1 pont.

Megjegyzés: más földrajzi szempontból helyes logikai kapcsolat is elfogadható. Minden helyes logikai kapcsolatra 1 pont adható.

Összesen 12 pont

11. FELADAT

a) Bekarikázva: B

1 pont

1 pont

b)

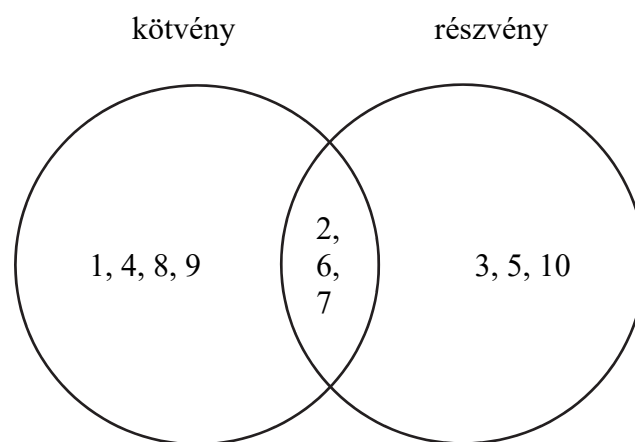

Minden jó helyre beírt betű 1 pont.

1+1+1 pont

3 pont

- c) Nőtt a 15–29 éves munkanélküliek aránya 2009-től kezdődően. 1 pont
 A csődök miatt cégek zártak be, / sok ember elvesztette a munkahelyét a visszaeső gazdaság miatt / gazdasági visszaesés volt. 1 pont
Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
- d) A munkanélküliek a gazdaságilag aktív népességhez (1 pont), míg az eltartottak az inaktív / nem aktív népességhez tartoznak (1 pont).
Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

Összesen 8 pont**12. FELADAT**

Minden jó helyre beírt szám 1 pont.

Összesen 10 pont**13. FELADAT**

a)

Gyorsan fejlődő gazdaságú megyék	Munkaerő kibocsátó megyék
Pest	Bács-Kiskun
Borsod-Abaúj-Zemplén / Fejér	Békés

Minden jó megnevezés 1 pont.

Megjegyzés: A gyorsan fejlődő gazdaságú megyék esetében a táblázatban szereplő három megye közül bármelyik kettő említése elfogadható.

4 pont

b) Fejér megye

1 pont

1 pont

c) Győr-Moson-Sopron megye

1 pont

1 pont

- d) A zsúfolt fővárosból (az élhetőbb) elővárosokba / agglomerációs településekre költöznek ki a lakók. 1 pont

Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

Ellenvárosodás / dezurbanizáció / elővárosodás. 1 pont

2 pont

- e) Hajdú-Bihar megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 1+1 pont

Megjegyzés: a sorrend nem számít.

2 pont

Összesen 10 pont

14. FELADAT

a)

A megyék sorszáma	A megyeszékhely neve
5.	Székesfehérvár
7.	Kaposvár
8.	Szekszárd

1+1 pont

1+1 pont

1+1 pont

Megjegyzés: a sorrend nem számít.

6 pont

- b) Veszprém megye, Komárom–Esztergom megye, Fejér megye 1+1+1 pont

3 pont

- c) Tisza, Zagyva (A folyók sorrendje nem számít.) 1+1 pont

Szolnok 1 pont

3 pont

Összesen 12 pont

15. FELADAT

- a) Felső térkép: Csehország 1 pont
Alsó térkép: Szlovákia 1 pont

2 pont

- b) Az V. szám. 1 pont

1 pont

- c) Ukrajna 1 pont

1 pont

d)

1. Révkomárom / Komarno	8	1+1 pont
2. Ostrava	4	1+1 pont
3. Pozsony / Bratislava	6	1+1 pont
4. Brno	5	1+1 pont
5. Plzeň	3	1+1 pont
6. Prága	2	1+1 pont
7. Kassa	7	1+1 pont
8. Karlovy Vary	1	1+1 pont

16 pont

e)

- A: Cseh-medence 1 pont
 B: Morva-medence 1 pont
 C: Magas-Tátra 1 pont
 D: Vág 1 pont

4 pont

Összesen 24 pont**16. FELADAT**

a)

Chicago Bears: D	Dallas Cowboys: E	Houston Texans: F
New Orleans Saints: G	San Francisco 49ers: B	Seattle Seahawks: A

Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont

- b) New Orleans 1 pont
 Seattle 1 pont

2 pont

- c) A folyó száma a térképen: 2 1 pont
 A folyó neve: Mississippi 1 pont

2 pont

- d) A Houston (Texans) 1 pont

1 pont

Összesen 11 pont**17. FELADAT**

a)

1. I
2. I
3. H
4. H
5. H
6. H
7. I
8. I

Minden helyes válasz 1 pont.

8 pont

- b) – Vízsintemelkedés. 1 pont
 – Aszály / szárazság / sivatagok térhódítása. 1 pont

Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható. Bármelyik említése esetén jár a pont.

2 pont

- c) Biológiai sokféleség. 1 pont
 A fajok kipusztulásával csökken a biodiverzitás. 1 pont

Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

2 pont

Összesen 12 pont**A feladatlappal elérhető összes pontszám: 200 pont**